

Dátový súbor – párový test o strednej hodnote

Hodnotený súbor: Hodnotený súbor predstavujú osteometrické dáta kľúčnej kosti (*clavica*) anglického súboru dokumentovaných skeletov (Parsons, 1916). Konkrétnie ide o dĺžku kľúčnej kosti z pravej a ľavej strany tela (obrázok 1) v párovom usporiadaní. Jednotlivé kosti bez druhosťanej kosti neboli do súboru zaradené.

Súbor dát: paired-means-clavicle2.txt

Popis premenných:

id – poradové číslo jedinca;

sex – pohlavie (m – muž, f – žena);

length.R – dĺžka kosti z pravej strany (mm);

length.L – dĺžka kosti z ľavej strany (mm).

Biologické súvislosti: V prípade kľúčnej kosti sa ukazuje, že kost' z ľavej strany je v priemere tenšia a súčasne dlhšia než kost' z pravej strany. Rozdiel pravdepodobne vzniká v dôsledku odlišnej doby ukončenia rastu oboch strán v priebehu dospievania (ľavá kost' väčšinou rastie dlhšie; Mays a kol., 1999) v kombinácii s odlišným zaťažením oboch strán v priebehu života.

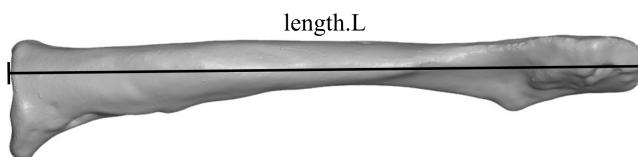
Ciele:

(a) zistiť (pre každé pohlavie zvlášť), či je dĺžka kľúčnej kosti na ľavej strane tela dlhšia než na strane pravej.

Literatúra:

Mays, S., Steele, J., Ford, M., 1999: Directional asymmetry in the human clavicle. *International Journal of Osteoarchaeology* 9: 18–28

Parsons, F.G., 1916: On the proportions and characteristics of the modern English clavicle. *Journal of Anatomy* 51: 71–93

Obr. 1: Znázornenie premennej dĺžka kosti kľúčnej z ľavej strany (**length.L**)